

ORIGIN := 0

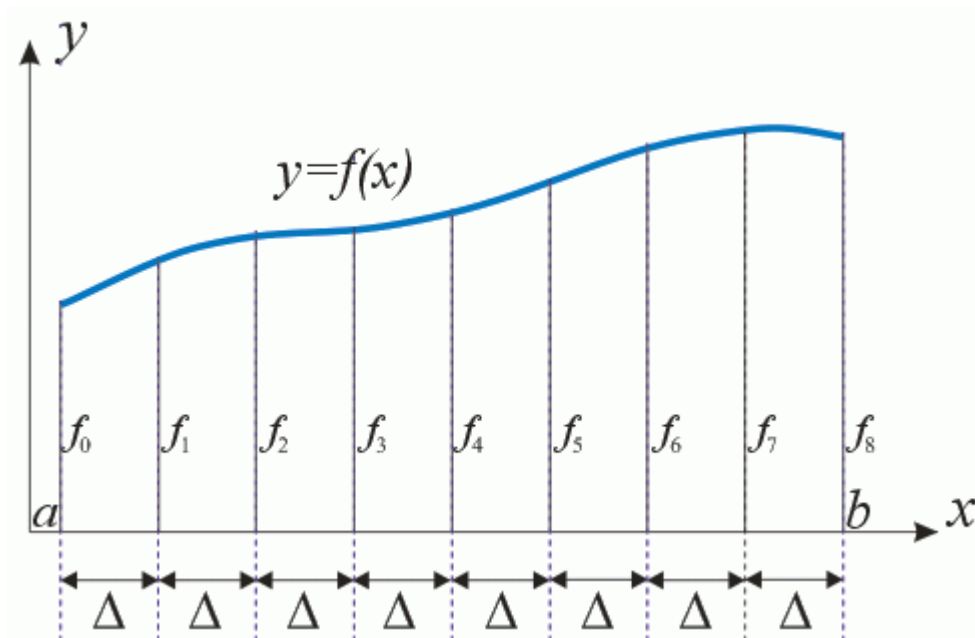
Zastosowanie kwadratur Newtona-Cotesa

$f(x) := \sin(x)$ - definicja funkcji podcałkowej

$a := 0$ $b := \frac{\pi}{2}$ - granice przedziału całkowania

N := 12 - liczba pasm, na które dzielimy przedział całkowania

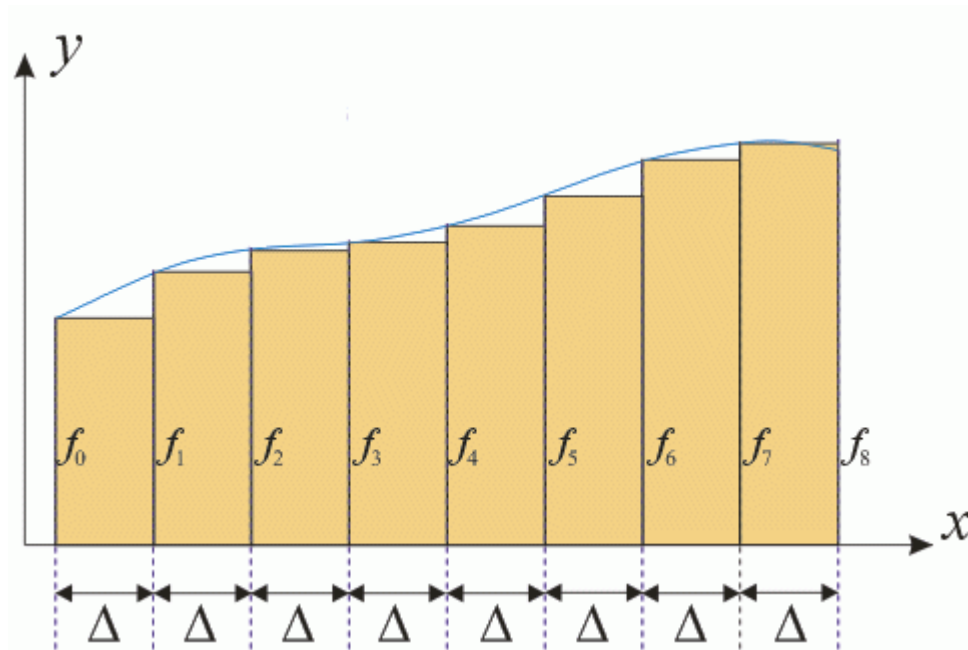
$\Delta := \frac{b-a}{N}$ - szerokość pasma

Obliczenie wartości funkcji na granicach pasm

$$i := 0.. N \quad y_i := f(a + i \cdot \Delta)$$

Obliczenie całki w przedziale a-b metodą prostokątów z rzędną początkową

$$C1 = \Delta(f_0 + f_1 + f_2 + \dots + f_{N-1}) = \Delta \cdot \sum_{i=0}^{N-1} f_i$$

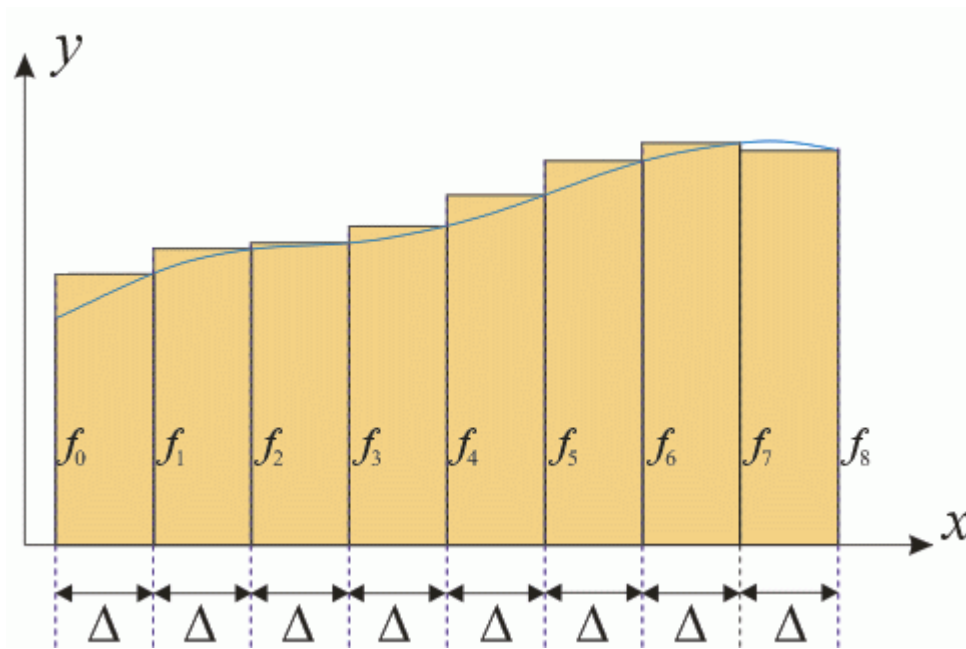
$$C1 := \Delta \cdot \sum_{i=0}^{N-1} y_i$$

$$C1 = 0.933121851$$

^ ----- Błąd

$$\varepsilon := C1 - 1 = -6.687815 \cdot \%$$

Obliczenie całki w przedziale a-b metodą prostokątów z rzędną końcową

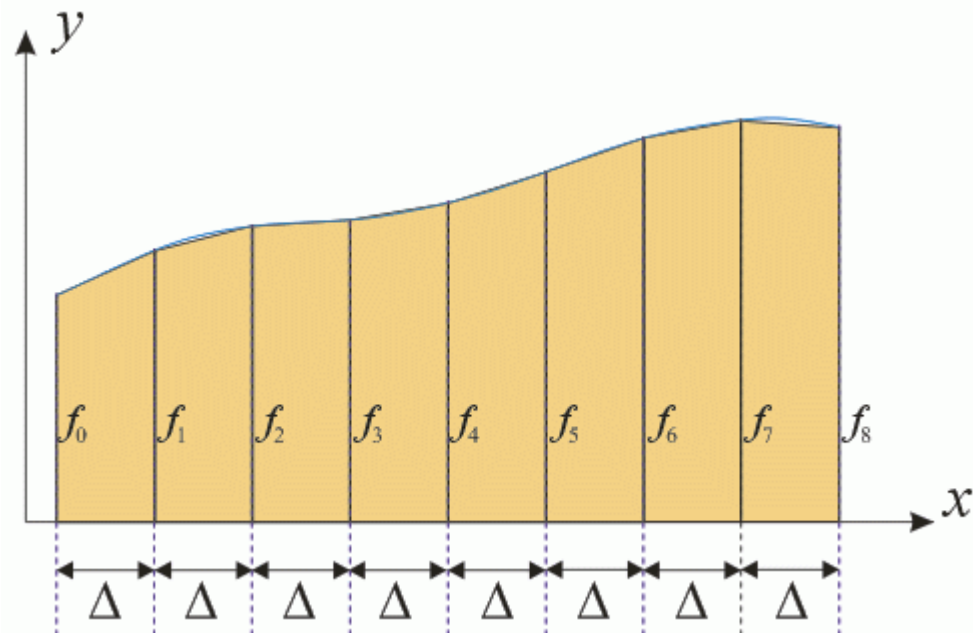
$$C2 = \Delta (f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_N) = \Delta \cdot \sum_{i=1}^N f_i$$

$$C2 := \Delta \cdot \sum_{i=1}^N y_i$$

C2 = 1.0640215449
 ^ ----- Błąd

$\varepsilon := C2 - 1 = 6.402154 \cdot \%$

Obliczenie całki w przedziale a-b metodą trapezów

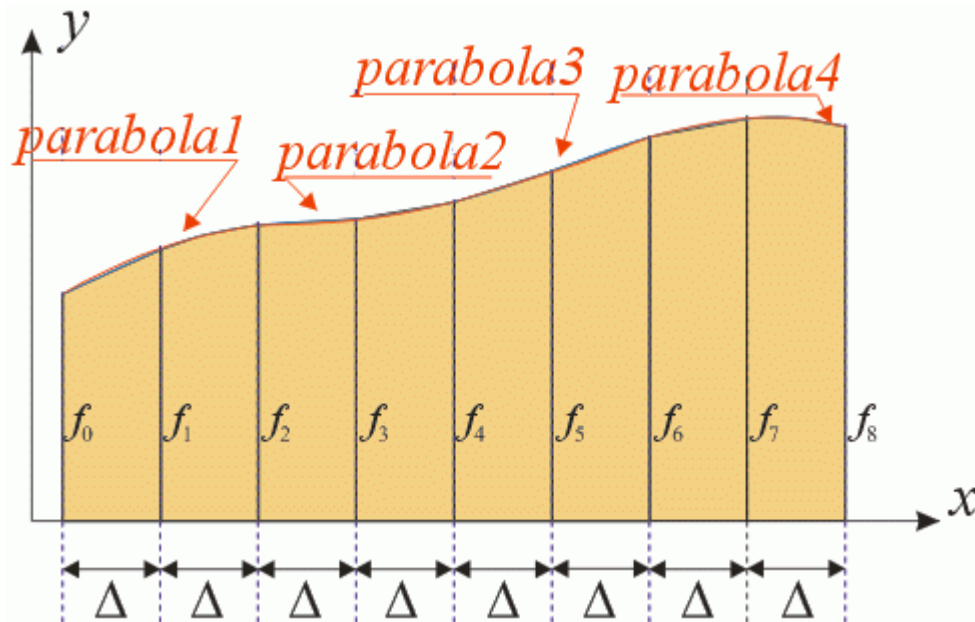

$$C3 = \Delta \left(\frac{f_0 + f_1}{2} + \frac{f_1 + f_2}{2} + \frac{f_2 + f_3}{2} + \dots + \frac{f_{N-1} + f_N}{2} \right) = \Delta \left(\frac{f_0}{2} + \sum_{i=1}^{N-1} f_i + \frac{f_N}{2} \right)$$

$$C3 := \Delta \cdot \left(\sum_{i=1}^{N-1} y_i + \frac{y_0 + y_N}{2} \right) \quad C3 = 0.9985716979 \quad \epsilon := C3 - 1 = -0.14283 \cdot \%$$

^ ----- Błąd

Obliczenie całki w przedziale a-b wzorem Simpsona (wielomian aproksymacyjny 2 stopnia)

$$C4 = \frac{\Delta}{3} \cdot [(f_0 + 4f_1 + f_2) + (f_2 + 4f_3 + f_4) + \dots + (f_{N-2} + 4f_{N-1} + f_N)] = \dots$$

$$\frac{\Delta}{3} \cdot \left[f_0 + 4 \left(\sum_{i=1,3,5}^{N-1} f_i \right) + 2 \left(\sum_{i=2,4,6}^{N-2} f_i \right) + f_N \right]$$

$$i := 1, 3.. N-1 \quad j := 2, 4.. N-2$$

$$C4 := \frac{\Delta}{3} \cdot \left[4 \left(\sum_i y_i \right) + 2 \left(\sum_j y_j \right) + y_0 + y_N \right]$$

$$C4 = 1.0000016344 \quad \varepsilon := C4 - 1 = 0.000163 \cdot \%$$

^ ----- Błąd

Obliczenie całki w przedziale a-b wzorem Simpsona 3/8 (wielomian aproksymacyjny 3 stopnia)

$$\frac{3\Delta}{8} \cdot [(f_0 + 3f_1 + 3f_2 + f_3) + (f_3 + 3f_4 + 3f_5 + f_6) + \dots + (f_{N-3} + 3f_{N-2} + 3f_{N-1} + f_N)]$$

$$i := 1.. N - 1 \quad j := 3, 6.. N - 1$$

$$C4b := \frac{3\Delta}{8} \cdot \left[3 \left(\sum_i y_i \right) - \left(\sum_j y_j \right) + y_0 + y_N \right] \quad C4b = 1.000003685 \quad \varepsilon := C4b - 1 = 0.000369 \cdot \%$$

^ ----- Błąd

Obliczenie całki w przedziale a-b wzorem Boole'a (wielomian aproksymacyjny 4 stopnia)

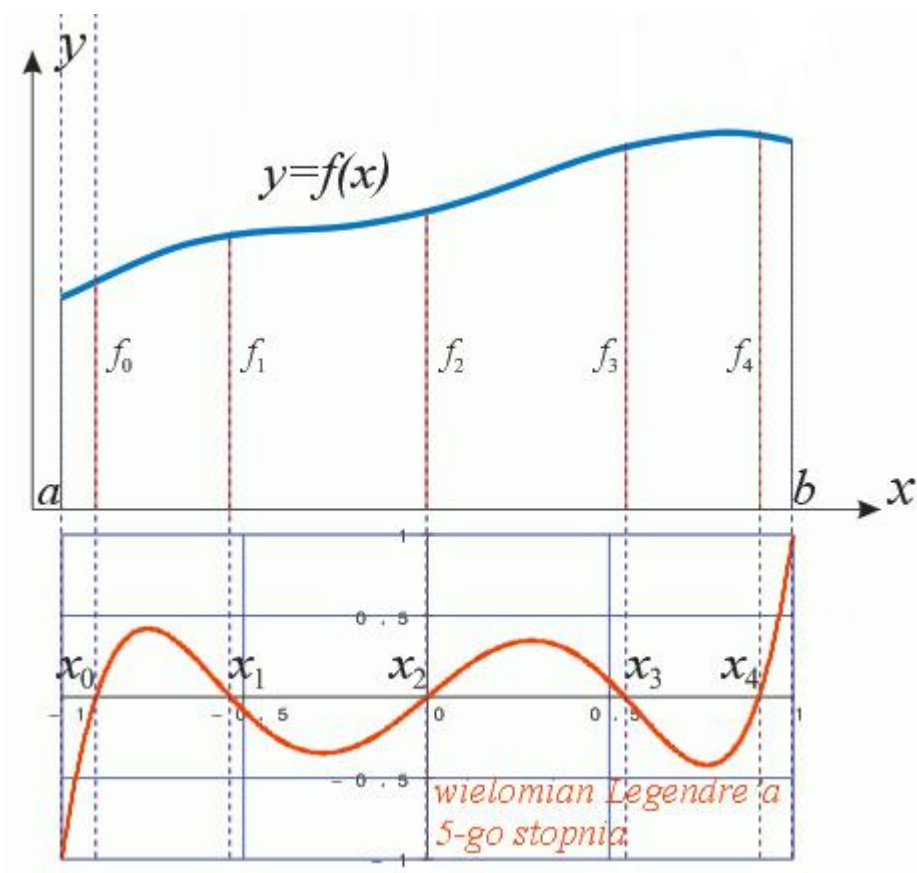
$$i := 1, 3.. N - 1 \quad j := 2, 6.. N - 2 \quad k := 4, 8.. N - 4$$

$$C5 := \frac{2\Delta}{45} \cdot \left[32 \left(\sum_i y_i \right) + 12 \left(\sum_j y_j \right) + 14 \left(\sum_k y_k \right) + 7(y_N + y_0) \right] \quad C5 = 0.9999999893$$

^ ----- Błąd

$$\varepsilon := C5 - 1 = -0.000001 \cdot \%$$

Zastosowanie kwadratur Gaussa-Legendre'a

$$C_5 = \frac{b-a}{2} \cdot (C_0 f_0 + C_1 f_1 + C_2 f_2 + \dots + C_N f_N) = \dots$$
$$\frac{b-a}{2} \cdot \left[\sum_{i=0}^N (C_i f_i) \right]$$

Przykład Nr1. 5-cio punktowy wzór Gaussa

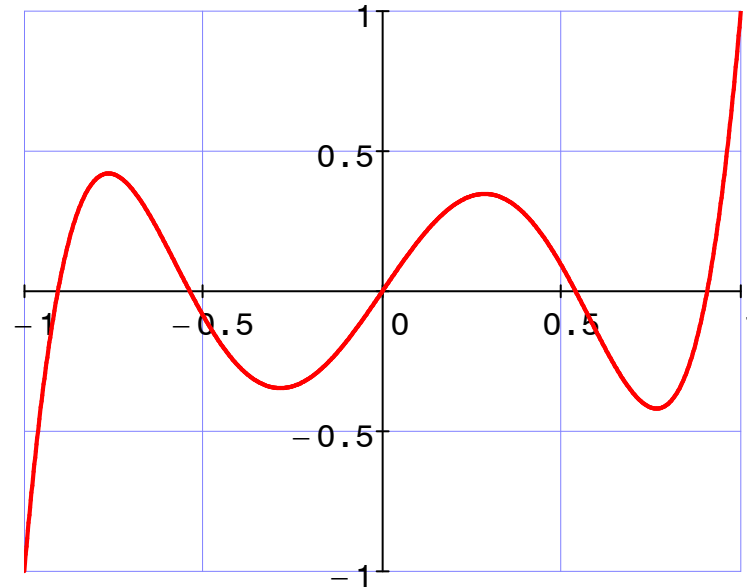
$N := 4$

$p5(x) := 63 \cdot x^5 - 70 \cdot x^3 + 15 \cdot x$ - wielomian Legendre'a 5-tego stopnia

Współczynniki wielomianu Legendre'a 5-tego stopnia

$w5 := p5(x) \text{ coeffs} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 \\ 15 \\ 0 \\ -70 \\ 0 \\ 63 \end{pmatrix}$

$\frac{p5(x)}{8}$

$\xi := \text{polyroots}(w5)$ - pierwiastki wielomianu Legendre'a 5-tego stopnia

$\xi =$

	0
0	-0.9061798459
1	-0.5384693101
2	0
3	0.5384693101
4	0.9061798459

Obliczanie współczynników wagowych kwadratury Gaussa

$$M := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ \xi_0 & \xi_1 & \xi_2 & \xi_3 & \xi_4 \\ (\xi_0)^2 & (\xi_1)^2 & (\xi_2)^2 & (\xi_3)^2 & (\xi_4)^2 \\ (\xi_0)^3 & (\xi_1)^3 & (\xi_2)^3 & (\xi_3)^3 & (\xi_4)^3 \\ (\xi_0)^4 & (\xi_1)^4 & (\xi_2)^4 & (\xi_3)^4 & (\xi_4)^4 \end{bmatrix} \quad d := \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ \frac{2}{3} \\ 0 \\ \frac{2}{5} \end{pmatrix}$$

$$C := \text{lsolve}(M, d)$$

$$C =$$

	0
0	0.2369268851
1	0.4786286705
2	0.5688888889
3	0.4786286705
4	0.2369268851

Wyznaczanie współrzędnych punktów Gaussa

$$i := 0.. N \quad X_i := \frac{b+a}{2} + \xi_i \cdot \frac{b-a}{2}$$

$$C5 := \frac{(b-a)}{2} \cdot \left[\sum_{i=0}^N (C_i \cdot f(X_i)) \right]$$

$$C5 = 1.000000000039565$$

^ ----- Błąd

$$\epsilon := C5 - 1 = 3.956502 \times 10^{-9} \cdot \%$$

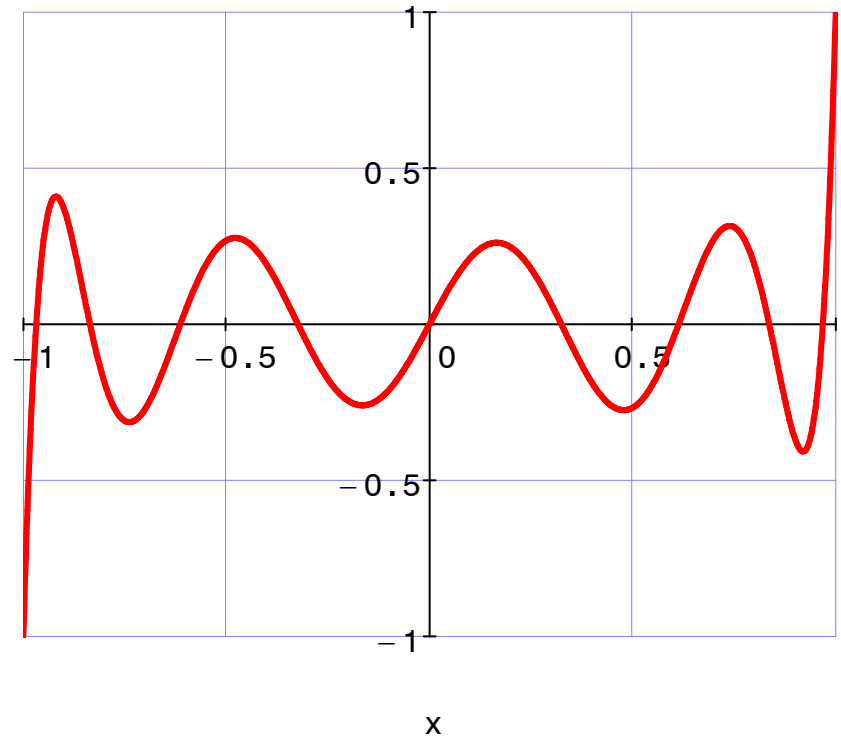
Przykład Nr2. 9-cio punktowy wzór Gaussa

$N := 8$

$p9(x) := 12155 \cdot x^9 - 25740 \cdot x^7 + 18018 \cdot x^5 - 4620 \cdot x^3 + 315 \cdot x$ - wielomian Legendre'a 9-tego stopnia

$w9 := p9(x)$ coeffs $\rightarrow$ $\begin{pmatrix} 0 \\ 315 \\ 0 \\ -4620 \\ 0 \\ 18018 \\ 0 \\ -25740 \\ 0 \\ 12155 \end{pmatrix}$

$\frac{p9(x)}{128}$

- pierwiastki wielomianu Legendre'a 5-tego stopnia

$\xi := \text{polyroots}(w9)$

$\xi =$

	0
0	-0.968160158
1	-0.8360312671
2	-0.6133713396
3	-0.3242534234
4	0
5	0.3242534234
6	0.6133713365
7	0.8360312384
8	0.9681601898

$$M9(i, j) := (\xi_j)^i \quad m(i, j) := \frac{1 - (-1)^{i+1}}{i+1} \quad \text{- funkcje tworzące współczynniki układu równań}$$

$$M := \text{matrix}(9, 9, M9) \quad \text{- macierz układu równań} \quad d := \text{matrix}(9, 1, m) \quad \text{- wektor prawej strony}$$

$$C := \text{lsolve}(M, d)$$

$$M =$$

	0	1	2	3	4	5
0	1	1	1	1	1	1
1	-0.968	-0.836	-0.613	-0.324	0	0.324
2	0.937	0.699	0.376	0.105	0	0.105
3	-0.907	-0.584	-0.231	-0.034	0	0.034
4	0.879	0.489	0.142	0.011	0	0.011
5	-0.851	-0.408	-0.087	$-3.584 \cdot 10^{-3}$	0	$3.584 \cdot 10^{-3}$
6	0.824	0.341	0.053	$1.162 \cdot 10^{-3}$	0	$1.162 \cdot 10^{-3}$
7	-0.797	-0.285	-0.033	$-3.769 \cdot 10^{-4}$	0	$3.769 \cdot 10^{-4}$
8	0.772	0.239	0.02	$1.222 \cdot 10^{-4}$	0	...

$$d =$$

	0
0	2
1	0
2	0.666667
3	0
4	0.4
5	0
6	0.285714
7	0
8	0.222222

$$C =$$

	0
0	0.0812744207
1	0.1806479483
2	0.2606111129
3	0.3123466585
4	0.3302397131
5	0.3123466837
6	0.260611047
7	0.1806480213
8	0.0812743944

Wyznaczanie współrzędnych punktów Gaussa

$$i := 0.. N \quad y_i := \frac{b+a}{2} + \xi_i \cdot \frac{b-a}{2}$$

$$C9 := \frac{(b-a)}{2} \cdot \left[\sum_{i=0}^N (C_i \cdot f(y_i)) \right]$$

$$C9 = 1.0000000000000004$$

$$\overset{\xi}{\epsilon} := C9 - 1 = 4.440892 \times 10^{-14} \% \quad \text{^ ----- Błąd}$$

Całka obliczona funkcją MathCada

$$C10 := \int_a^b f(x) dx \quad C10 = 0.9999999999999999 \quad \overset{\varepsilon}{\Delta} := C10 - 1 = -1.1102230246 \times 10^{-14} \% \quad \wedge \text{----- Błąd}$$

$$\int_a^b \sin(x) dx = -(\cos(b) - \cos(a)) = 1 \quad - \text{wartość dokładna obliczona analitycznie}$$